

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z BIOLOGII

rok szkolny 2025/2026

I. Zasady obowiązujące w ocenianiu:

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości,
2. Sprawdziany, zapowiedziane kartkówki, ocena z aktywności są obowiązkowe, co oznacza, że uczeń musi posiadać z nich ocenę.
3. Sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy,
4. Zakres wiadomości obowiązujących na kartkówkę to trzy jednostki lekcyjne. Nie muszą być one zapowiedziane,
5. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń otrzymuje do wglądu w terminie do 14 dni roboczych od dnia napisania,
6. Prac pisemnych nie wolno kserować i fotografować, gdyż są one dokumentem dotyczącym oceniania ucznia,
7. Nieobecność usprawiedliwiona ucznia na sprawdzianie lub kartkówce skutkuje wpisem „nb” (nb = nieobecny) do dziennika w rubryce przewidzianej na w/w ocenę. Wpis ten w ciągu 2 tygodni od zamieszczenia w dzienniku zostanie zastąpiony oceną niedostateczną,
8. W sytuacji nieobecności usprawiedliwionej ucznia może on skorzystać z prawa do ustalenia indywidualnego terminu pisania pracy pisemnej (sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki), przy czym ma on maksymalnie 2 tygodnie na napisanie pracy (licząc od daty wyznaczonej dla klasy do napisania pracy pisemnej),
9. Uczeń, który nie napisze pracy (sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki) w ustalonym terminie i nie przedstawi ważnego udokumentowanego usprawiedliwienia otrzymuje ocenę niedostateczną,
10. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub kartkówki, w ustalonym z nauczycielem terminie, przy czym ma on maksymalnie 2 tygodnie licząc od daty otrzymania wyników pracy pisemnej,
11. Dopuszczalna jest poprawa jednej spośród pozytywnych ocen otrzymanych przez ucznia z zapowiedzianych prac pisemnych w każdym semestrze. Termin poprawy jest ustalany indywidualnie z nauczycielem,
12. Korzystanie przez ucznia w czasie sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania

- wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej i wówczas nie przysługuje poprawa pracy,
13. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie i schludnie. W przypadku nieobecności ucznia w szkole ma on obowiązek uzupełnić notatki z lekcji i odrobić w nim pracę domową,
 14. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji z następującą częstotliwością:
 - 1 raz w ciągu semestru (przy wymiarze 1 godzina biologii tygodniowo)
 - 2 razy w ciągu semestru (przy wymiarze 2 lub więcej godzin biologii tygodniowo)
 15. Nieprzygotowanie nie obowiązuje na zapowiedzianych kartkówkach, sprawdzianach oraz powtórzeniach wiadomości przed sprawdzianem,
 16. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia,
 17. Nauczyciel może podwyższyć uczniowi ocenę roczną w szczególnych sytuacjach, np. za aktywny udział w konkursach biologicznych i osiągnięcia w tym zakresie,
 18. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brakuje podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia,
 19. Każde spóźnienie ucznia na zajęcia, które nie przekroczyło 15 minut zostaje odnotowane w dzienniku. W takim przypadku uczeń niezwłocznie zajmuje miejsce i nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć, a ze spóźnienia tłumaczy się nauczycielowi po lekcji,
 20. Uczeń jest zobowiązany do dyscypliny na lekcjach, a w szczególności: przychodzi punktualnie na zajęcia, nie żuje gumy, nie je, nie pije na lekcjach, robi notatki na lekcji, nie przeszkadza innym w trakcie lekcji, nie używa telefonu.

II. Skala oceniania prac pisemnych:

Tabela 1 Skala ocen

pełne brzmienie	Skrót	wartość liczbową
Celujący	Cel	6
bardzo dobry	Bdb	5
Dobry	Db	4
Dostateczny	Dst	3
Dopuszczający	Dop	2
Niedostateczny	Ndst	1

Tabela 2 Progi procentowe na poszczególne oceny

0% - 30%	Niedostateczny
31% - 50 %	Dopuszczający
51% - 70 %	Dostateczny
71% - 85 %	Dobry
86% - 98%	bardzo dobry
99% - 100%	Celujący

III. Ogólne warunki uzyskania poszczególnych oceny:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych szczebla wyższego niż szkolny,
- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem i uzyskał ze sprawdzianów ocenę celującą.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- rozwiązuje problemy w sposób interdyscyplinarny,
- samodzielnie interpretuje zagadnienia i analizuje procesy biologiczne,
- analizuje związki przyczynowo-skutkowe,
- jest bardzo aktywny na lekcjach, np. bierze udział w dyskusjach, odpowiada na pytania i sam je formułuje, podejmuje aktywne działania w ramach pracy w grupie lub metodą projektu.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- motywowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o dużym stopniu trudności,
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe,

- bardzo dobrze współpracuje w grupie, potrafi koordynować jej działania,
- prawidłowo wykonuje wszystkie zlecone przez nauczyciela zadania,
- analizuje i interpretuje informacje, prawidłowo wnioskuje.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności, jednak ma problem z ich logicznym łączeniem,
- bez motywacji nauczyciela przejawia niewielką aktywność na lekcjach,
- pokierowany współpracuje podczas pracy w grupach,
- wykonuje prawidłowo większość zleconych przez nauczyciela zadań domowych,
- wyszukuje w różnych źródłach informacje zgodne z określonym kryterium,
- posługuje się podstawowymi pojęciami wymaganymi w podstawie programowej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem,
- odpowiednio motywowany przez nauczyciela wykonuje proste polecenia,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- ma problemy z aktywnym włączeniem się podczas pracy w grupach, ale bierze w niej udział,
- definiuje podstawowe pojęcia wymagane w podstawie programowej,
- wykonuje, nawet jeśli błędnie, zlecone przez nauczyciela zadania domowe.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie rozumie poleceń,
- naprowadzany przez nauczyciela nie potrafi odtworzyć nawet fragmentarycznej wiedzy,
- zachowuje bierną postawę na lekcjach, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny zostały szczegółowo przedstawione w oddzielnych dokumentach stanowiącym załączniki do niniejszego dokumentu jakim jest Przedmiotowe ocenianie z biologii.

IV. Ocenie podlegają:

- Sprawdziany

- Kartkówki
- Aktywność na zajęciach
- Odpowiedź ustna
- Praca domowa
- Karty pracy
- Prezentacje indywidualne i grupowe
- Praca w grupach
- Szczególne osiągnięcia:
 - najlepszy wynik w konkursach biologicznych na poziomie szkolnym
 - najlepszy wynik w konkursie biologicznym na poziomie międzyszkolnym
 - diagnoza wstępna (klasy I z rozszerzonym zakresem materiału) – niewliczana do oceny śródrocznej i końcoworocznej.

Uczeń może być oceniony oceną oraz plusem/minusem. Otrzymanie przez ucznia trzeciego minusa skutkuje wpisaniem do dziennika oceny niedostatecznej z aktywności. Na koniec semestru każdy uczeń otrzymuje ocenę z aktywności.

Tabela 3 Zamiana plusów z aktywności na ocenę

Ilość plusów	Ocena z aktywności
+++++	Bardzo dobry
++++	Dobry
+++	Dostateczny
++	Dopuszczający
+ lub brak plusa	Niedostateczny

Zeszyt jeśli jest prowadzony właściwie (nie zawiera błędów merytorycznych i ortograficznych) może być podstawą do wystawienia raz na semestr oceny częściowej w kategorii aktywność na lekcji.

V. Dostosowanie wymagań edukacyjnych:

Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe zgodnie z zaleceniami poradni.

VI. Sposoby informowania uczniów:

1. Na pierwszej godzinie lekcyjnej nauczyciel zapoznaje uczniów z PO,
2. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom na stronie internetowej szkoły,
3. Oceny są jawne (dla danego ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych), oparte o opracowane kryteria,
4. Sprawdziany przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego.

VII. Sposoby informowania rodziców (prawnych opiekunów):

1. Wychowawca na pierwszym zebraniu informuje rodziców o Wewnątrzszkolnym Ocenianiu,
2. O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
3. Rodzice mają wgląd do dziennika elektronicznego, gdzie mogą sprawdzić bieżące oceny swego dziecka,
4. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WO.

VIII. Wystawianie oceny semestralnej

Ocena śródroczna i końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną stopni cząstkowych. Decydujący wpływ na wystawienie wymienionych wyżej ocen mają stopnie uzyskane ze sprawdzianów, kartkówek, odpowiedzi ustnych.

IX. Warunki poprawy oceny

1. Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z procedurą ustaloną PSO. Należy wówczas ustalić z nauczycielem formę, treści i terminy poprawy,
2. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
 - usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach,
 - przystąpienie do wszystkich przeprowadzanych przez nauczyciela sprawdzianów w ustalonych terminach,
 - skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy ocen bieżących,
 - systematyczna i aktywna praca ucznia na lekcjach,

- nienaganne przygotowanie do lekcji od momentu wystawienia ocen proponowanej do momentu ewentualnej jej poprawy.
3. W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich warunków z punktu 2. nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny,
 4. Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 10 dni roboczych przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu sprawdzianu pisemnego, obejmującego całość materiału zrealizowanego w ciągu roku szkolnego,
 5. Sprawdzian oceniony zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, zostaje dołączony do dokumentacji nauczyciela,
 6. Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą,
 7. Jeżeli uczeń nie zgłosi się na umówiony z nauczycielem termin z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci możliwość poprawy oceny
 8. Uczeń ma szansę jednokrotnej poprawy,
 9. Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.

Wszystkie kwestie nie ujęte w Przedmiotowym Systemie Oceniania z BIOLOGII rozstrzygane będą zgodnie ze Statutem i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Twardogórze.

Sporządziła:

Olga Piecuch